

Grunde, som deri bleve fremstillede, og som ere netop ganske de modsatte af dem, som lede mig. Det forekommer mig da for det Første, at man har givet denne Sag en altfor stor Udstrækning, naar man har talt, som om det her skulde afgjøres, om vi overhovedet skulde have en dramatisk Kunst og dramatiske Forfattere eller ikke, ja, om der skulde sættes en Plet ind i vore Aarbøger, om vi skulde have Mænd, der virkede for Folkets Oplysning, som Holberg og Dehlsenschläger, og andre lignende høie Yttringer. Det er slet ikke Spørgsmaalet; her er jo kun Spørgsmaal, om vi skulle understøtte Kunsten ved et Theater paa den ene eller den anden Maade, men her er ikke Tale om at nedlægge Theatret og endnu mindre om, at vi overhovedet skulde standse hele vor dramatiske Litteratur. Naar man saaledes f. Ex. har nævnt Holberg som den Mand, der ikke kunde være bleven til, hvad han var, naar vi ikke her i Landet havde haft et Theater som dette, forekommer dette mig at være den Slags Grunde, som strax slaae sig selv paa Munden, thi vort Statstheater var jo slet ikke til, dengang vi havde Holberg, da var der private Theatre, saavidt jeg husker eet i Grønnegade, som han hjalp til at flytte hen paa Kongens Nytorv, og da han tog under Overveelse, hvad han skulde give sin store Formue til, gav han der hverken til et privat Theater eller til et Statstheater eller til Oprettelsen af et saadant, men han gav den til Sorø Academi. Jeg troer derfor, at det er med stor Uret, at man her paaberaaber sig Holbergs Navn ved en Sag som denne, eller overhovedet paaberaaber sig hans Minde, naar man tager Penge fra Sorø Academi til det kongelige Theater; og hvis vi i 1872 maaskee skulle komme til at fejre Statstheatrets hundredaarige Jubileum med at rejse en ny Theaterbygning, vilde vi gjøre meget Uret i at paakalbe enten Holbergs Minde eller hans Penge, thi han har selv vist, at han haade har kunnet arbejde uden et saadant Theater, og at han heller ikke har villet give sine Penge til noget saadant. Det, som Spørgsmaalet er om her, er, om den Understøttelse, vi have ydet til Theatret, skal vedblive at ydes som hidtil gennem Finantslovene, eller

om den skal slaaes fast gennem en saadan særlig Lov som denne og med det bestemte Beløb, som her findes, og man maa da tage i Betragtning, om denne Lov er hensigtsmæssig ligeoverfor den tidligere Tilstand enten fra Kunstens, Kunstnernes eller Statskassens Side. Med Hensyn til Kunsten og Kunstnerne er det tidligere blevet paavist her i Salen — og jeg glæder mig over, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) har givet saa gode Bidrag til at vise dette — hvorledes Kunsten netop trives bedst under Friheden, og hvorledes en saadan Sammenblanding som den, der finder Sted ved en Regjeringsanstalt, ingenlunde i Længden kan være til Fordeel enten for Kunsten eller for Kunstnerne; dette Synspunkt skal jeg ikke komme ind paa, saa meget mindre som vi jo ogsaa have seet, at der udenfor det er blevet reist meget store Svindinger mod dette Forslag netop i Kunstens og Kunstnernes Navn; men det andet Synspunkt, som jo ogsaa er det, man særlig har villet gjøre gjældende for os som et Hovedsynspunkt, nemlig den oeconomicke Side af Sagen, skal jeg tillade mig at opholde mig noget længere ved. Det er blevet sagt, at den stærke Vægt, man lagde derpaa, allerede skulde vise sig i den Maade, hvorpaa Commissionen har været sammensat. Jeg skulde ikke være kommen ind paa dette Punkt, naar det ikke var fremhævet fra flere Sider; men da dette er fæst, maa jeg udtale, at det forekommer mig, at Commissionen har været sammensat mærkverdigt eenfaldig, at man navnlig i en paafaldende Grad har seet hen til de kjøbenhavnske Interesser og til den Side her i Rigsdagen, som altid har været redebon til at støtte Theatret og dets store Fordringer, men at derimod, saa forekommer det mig, den Side, som mener, at Theatrets Fordringer gif for vidt, og som onsker, at man kunde give Theatret en saadan Stilling, som fikrede os for alle Efterkray, har været overvordentlig svagt repræsenteret, om den overhovedet har været repræsenteret i Commissionen. Der er en Mand — for at tage et bestemt Exempel — som saa at sige maatte være selvskreven til Sæde i en saadan Commission, nemlig den forrige Rigsdagsmand for